

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA III
Vajnorská 47, 832 77 Bratislava 3

Číslo: 3 Pv 215/15/1103
EEČ: 2-10-109-2016

Bratislava III 18.05.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: Prečin Zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 491/2008 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava III

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- Prečin Zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 491/2008 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

hoci mu zo zákona o rodine vyplýva povinnosť prispievať na výživu svojho dieťaťa a výška povinnosti mu bola určená rozsudkom Okresného súdu XXXXX IV sp. zn. 7C 50/2004 zo dňa 06.12.2004, právoplatným dňa 09.02.2005, ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu syna XXXXX, nar. XXXXX sumou 1.500,-Sk /49,79,- €/ mesačne s účinnosťou od 09.02.2005 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred a rozsudkom Okresného súdu XXXXX IV sp. zn. 25P 46/05 zo dňa 06.04.2005, právoplatným dňa 10.05.2005, ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu syna XXXXX, nar. XXXXX sumou 1.000,-Sk /33,19,- €/ mesačne s účinnosťou od 24.01.2002 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky XXXXX, túto povinnosť si obvinený v mieste trvalého bydliska a všade tam, kde sa zdržiaval neplnil v období od 24.01.2002 do mesiaca apríl 2015, čím zostal dlžný na výživnom XXXXX sumu vo výške 1.744,01,- €

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ OR PZ XXXXX III odbor kriminálnej polície sp. zn. ORP-276/1-VYS-B3-2015 zo dňa 30.03.2015 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté a podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona na vyššie uvedenom skutkovom základe.

Ustanovenie § 215 ods. 1 Tr. poriadku upravuje postup vybavenia vecí, v ktorej bolo začaté trestné stíhanie, resp. aj vznesené obvinenie určitej osobe. Ak sa splní niektorá z podmienok uvedených v tomto odseku, trestné stíhanie sa musí zastaviť. Dôvody zastavenia trestného stíhania sa tu uvádzajú taxatívne. Rozhodnúť podľa tohto odseku možno len vtedy, keď bola vec dostatočne objasnená v rozsahu nevyhnutnom na také rozhodnutie. (§ 2 ods. 10).

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku prokurátor (ak bolo začaté trestné stíhanie vo veci aj policajt) zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Dôvodom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku je súčasné splnenie podmienok, že skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie, nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Okolnosť, že skutok nenapĺňa znaky žiadneho trestného činu, musí byť vykonaným dokazovaním riadne zistená.

Trestným činom je v zmysle ustanovenia § 8 Trestného zákona protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že o trestný čin sa jedná iba vtedy, ak sú súčasne splnené všetky jeho obligatórne (povinné) podmienky, ktorými sú protiprávnosť a formálne znaky, t.j. znaky niektorej skutkovej podstaty trestného činu uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona. Ak splnenie ktoréhokoľvek z obligatórnych znakov skutkovej podstaty absentuje, nemôže sa jednáť o trestný čin, avšak nemožno vylúčiť, že sa jedná o iné protispoločenské, a v prípade právom upraveného vzťahu, i protiprávne konanie, spravidla však menšej závažnosti (priestupok, iný správny delikt, porušenie záväzku vzniknutého z veriteľsko-dlžníckych vzťahov upravených normami tzv. civilného práva ako je právo občianske, obchodné, pracovné a rodinné a pod.), na základe čoho štát, zastúpený zákonodarcom nepovažuje za správne a ani potrebné takého konanie postihovať metódami a prostriedkami trestnej represie, ktoré sú v každom právnom štáte tzv. *ultima ratio* t.j. krajnými prostriedkami postihu protiprávneho konania najhrubšieho charakteru, pri ktorých ostatné metódy odstránenia protispoločenského a protiprávneho konania spravidla zlyhávajú a ktoré zároveň ochraňujú také vzťahy, na ktorých ochrane má záujem celá spoločnosť.

Z dôkazov zadovážených v priebehu vyšetrovania, ktoré tvoria obsah vyšetrovacieho spisu vyplývajú konkrétne skutočnosti dokumentujúce skutkové okolnosti, ktoré však pre absenciu objektívnej a subjektívnej stránky nenapĺňajú zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona, resp. iného trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona sa prečinu zanedbania povinnej výživy dopustí ten, kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného po dlhší čas.

Orgány činné v trestnom konaní nie sú pri trestnej zodpovednosti páchatel'a za neplnenie zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného v zmysle § 207 Tr. zákona o trestnom čine zanedbania povinnej výživy viazané rozhodnutím súdu, v ktorom súd v občianskoprávnom konaní určil túto povinnosť a výšku výživného. Tieto otázky sú oprávnené riešiť v rámci posudzovania predbežných otázok.

Neplnením povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného sa rozumie iba zavinené neplatenie výživného alebo neposkytovanie zodpovedajúceho plnenia v naturálnej forme.

Tento trestný čin môže byť spáchaný, pokiaľ ide o subjektívnu stránku, úmyselne aj z nedbanlivosti.

Samotné zistenie, že osoba si neplní svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného, ešte neznamená, že sa dopúšťa trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zákona. Pre vyslovenie záveru, že obvinený sa dopustil trestného činu podľa § 207 Tr. zákona, musí byť preukázaná aj subjektívna stránka skutkovej podstaty tohto trestného činu. Pri skúmaní zavinenia páchatel'a trestného činu podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona, je potrebné vychádzať z jeho sociálnej, majetkovej a finančnej situácie, pričom treba náležite zistiť i dôvody, ktoré sa o túto jeho situáciu pričínili. Ak nebude preukázané naplnenie subjektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu, nemožno hovoriť o trestnom čine.

Z hľadiska subjektívnej stránky musí byť teda preukázané, že páchatel' si bol vedomý svojej vyživovacej povinnosti, teda o nej vedel a napriek tomu výživné neplatil, hoci mu v tom nebránili žiadne objektívne okolnosti, teda sociálna situácia alebo jeho zdravotný stav.

Páchatel'a však nezabavuje zákonnej povinnosti platiť výživné a s tým súvisiacej trestnej zodpovednosti iba všeobecné poukazovanie na nepriaznivú finančnú situáciu bez existencie objektívnych skutočností (najmä zdravotný stav neumožňujúci pracovať), ktoré by mu zabezpečeniu dostatku finančných prostriedkov bránili. Osoba, ktorá má vyživovaciu povinnosť je povinná urobiť všetko preto (maximalizovať svoje úsilie), aby dokázala svoje záväzky a povinnosti vždy splniť. Z dôvodu existencie vyživovacej povinnosti je povinná prispôbiť svoje hospodárenie s finančnými prostriedkami a majetkovými hodnotami v súlade s jej primárnou povinnosťou prispievať na výživné svojho dieťaťa, ktorá má prednosť pre akýmkoľvek inými výdavkami, ktoré nie sú pre zachovanie života nevyhnutné.

XXXXX súdu XXXXX IV sp. zn. 7C 50/2004 zo dňa 06.12.2004, právoplatným dňa 09.02.2005 bol XXXXX zaviazaný prispievať na výživu maloletého XXXXX, nar. XXXXX sumou 49,79€ mesačne, vždy do 15 teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky XXXXX.

XXXXX súdu XXXXX IV sp. zn. 25P 46/2005 zo dňa 06.04.2005, právoplatným dňa 10.05.2005 má XXXXX prispievať na výživu maloletého XXXXX,

nar. XXXXX sumou 33,19€ mesačne, vždy do 15 teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky XXXXX.

Obvinený XXXXX vo výsluchu uviedol, že výživné platili podľa toho, ako mal peniaze, nakoľko s jeho zdravotným stavom ho nikto nechcel zamestnať.

Z výsluchu poškodenej XXXXX vyplýva, že od mája 2015 má vyplácané bežné výživné vo výške 33,19€ a od júna roku 2015 jej chodia zrážky zo Sociálnej poisťovne od obvineného vo výške 56,84€.

Do spisu bolo zabezpečené rozhodnutie zo Sociálnej poisťovne zo dňa 04.12.2014, z ktorého vyplýva, že XXXXX od 01.01.2015 poberá invalidný dôchodok vo výške 238,40€.

Z dôchodku sú vykonávané exekučné zrážky vo výške 103,46€ mesačne.

Vykonaným vyšetrovaním bolo ďalej zistené, že obvinený XXXXX trpí bipolárnou afektívnou poruchou, ide o trvalé duševné ochorenie charakterizované striedaním sa epizód mánie a depresie, pričom v štádiu recidívy ochorenia je vážne narušená nálada vyšetrovaného, ale aj úroveň ostatných psychických funkcií.

Mám za to, že v danom prípade nebola naplnená subjektívna stránka prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dôvodom neplatenia výživného u obvineného boli nepochybne objektívne okolnosti a to zlý zdravotný stav obvineného a s tým súvisiaca sociálna situácia.

Obvinený XXXXX trpí duševným ochorením, pre ktoré nie je schopný zamestnať sa. Preto bol aj uznaný za invalidného a v súčasnosti poberá invalidný dôchodok vo výške 238,40€ mesačne, z ktorého sa mu vykonávajú exekučné zrážky vo výške 103,46€ mesačne.

Z invalidného dôchodku obvinený platí mesačne ešte 33,19€ bežné výživné.

V predmetnej veci je treba vziať do úvahy aj okolnosť, že obvinenému XXXXX mesačne vykonávajú zrážky na úhradu dlžného výživného vo výške 56,84€ až do úplného zaplatenia dlhu.

Z uvedeného je zrejmé, že finančná čiastka, ktorá zostane obvinenému z invalidného dôchodku, ktorý je jeho jediným finančným príjmom postačuje obvinenému len na uspokojenie jeho objektívnych základných životných potrieb.

Vzhľadom na zdravotný stav obvineného nie je možné od neho reálne požadovať, aby vyvinul ďalšiu aktivitu smerom k získaniu finančných prostriedkov potrebných na splnenie vyživovacej povinnosti napríklad získaním adekvátnej práce, pričom obvinený nemôže ani znížiť svoj životný štandard, ktorý je už teraz na úrovni pokrytia iba základných životných potrieb.

Mám za to, že v predmetnej veci absentuje aj materiálna stránka trestného činu, ktorou je stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť.

V zmysle § 10 ods. 2 Tr. zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob

vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Závažnosť prečinu teda určujú :

- a) spôsob vykonania činu a jeho následky
- b) okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný (pôjde najmä o poľahčujúce a priťažujúce okolnosti),
- c) miera zavinenia a pohnútky páchatel'a

Spôsob vykonania činu zahŕňa druh a povahu konania, ako aj použité prostriedky. Pod pojmom následok sa tu nemá na mysli len primárny následok v podobe porušenia alebo ohrozenia chráneného záujmu, ale aj ohrozenie a porušenie ďalších náhodných vedľajších objektov. Miera zavinenia môže znamenať najmä vyššiu závažnosť úmyslu oproti nedbanlivosti a tiež priameho úmyslu oproti nepriamemu úmyslu.

Takisto vopred uvážený úmysel je ťažší než úmysel bezprostredne daný.

Vzhľadom na spôsob vykonania činu, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný a zavinenie, najmä s poukazom na skutočnosť, že u obvineného by sa dalo ustáliť zavinenie iba vo forme nedbanlivosti, pričom dôvodom neplatenia výživného u obvineného bola objektívna okolnosť- jeho zlý zdravotný stav, je možné konštatovať, že v predmetnej veci absentuje materiálna stránka prečinu, ktorou je stupeň nebezpečnosti činu.

Na základe vyššie uvedených skutočností som rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.

JUDr. Henrieta Tumová
prokurátorka